

KMETIJSKA SEKCIJA V OKVIRU SOCIALISTIČNE ZVEZE

Odprih problemov v kmetijstvu ni malo

Nasprotno. Problemov je veliko zato tudi ni slučaj, da je OK SZDL ob pripravi te sekcije dala za iztočnico več gradiv in sicer: oceno možnosti kmetijske proizvodnje v občini, problematiko gospodarjenja z družbenimi kmetijskimi zemljišči, ugotovitve stanja varstva kmetijskih zemljišč v luči dolgoročnega programa Ljubljana 2000 ter teze za razpravo o položaju in vlogi kmečke žene. Z izjemo zadnjega, so vsa gradiva pa tudi uvod v razpravo pripravili na komiteju za kmetijstvo. Predno skušamo povzeti razpravo še dve ugotovitvi. Ob lepem jesenskem vremenu je bila ura za sklic sekcije (ob 14. uri) najbrž neprimerna, sama vsebina in razprava pa sta še kako upravičeni namen, kar navsezadnje pomeni, da je takšna oblika delovanja SZDL na mestu.

imenovanih SLP zemljišč na velikolaškem področju. Ob slabih kreditnih pogojih v zadnjem času pada interes za preusmeritve, intenzivnejše bi morale biti aktivnosti za hidromelioracijo Robarce in Rašice.

Franci Zalar iz TZD Posestva Ljubljanskih mlekarn je podal celovito podobo stanja s katerim se srečuje družbeno kmetijska proizvodnja, rezultat tega pa so rdeče številke. Zavzel se je za celovite in skupne usmeritve celotnega kmetijstva ob tem pa je potrebno preseči težnje, ki so privatni in družbeni sektor razdvajale. Družbeno nesprejemljivo postaja izsiljevanje proizvajalcev repromateriala (primer: če ne pristaneta na 130 odstotno podražitev zaščitnih sredstev, jih ne bomo dobavili) kar zahteva takojšnje ukrepanje. Vrtoglavi stroški – transport se je v letu dni povečal za desetkrat, obresti so zrasle od 3,6 milijona v lanskem na 30 mili-

K razpravi se je priključil tudi Jože Tanko iz KZ Ljubljana. V mnogih ugotovitvah je potrdil in podkrepil ugotovitve in spoznanja predhodnih razpravljalcev. Da res prehajamo v ekstenzivno proizvodnjo je ilustriral s podatkom, da se je poraba umetnih gnojil zmanjšala za več kot tretjino, zopet smo priča neenotni kreditni politiki, odprto ostaja vprašanje devizne participacije v kmetijstvu... Ko govorimo o družbenih zemljiščih, smo napravili korak naprej, a žal ugotavljamo, da ostaja še vedno 1000 ha tako imenovanih nerazčiščenih zemljišč. Zavzel se je za regresiranje repromaterialov, saj bi s tem obdržali kmetijstvo na doseženi intenzivni proizvodnji. Vse premalo pa smo v družbi, po njegovem in mnenju F. Zalarja storili za preprečevanje odtujevanja zemlje in pridelkov. Teh pojavov ni malo in slabijo situacijo na terenu.

je tudi o evidenci nad SLP zemljišči, ki so jo v njegovi KS vzorno pripravili, o tem, da bi status kmeta lahko dobilo več ljudi, zavzel pa se je za dosledno spoštovanje zakona o dedovanju. Stojan Alošević iz OK ZSMS je opozoril na nereacionalno gospodarjenje z zemljišči za kar je navedel primer, da so na površini 15 ha kmetijskih zemljišč načrtuje gradnja motela ob južni ovoznic. Tine Breskvar iz OK ZKS se je vprašal kaj bo z usodo kmetov v pasu med južnima obveznicama, saj se vse prepogosto sliši, da bomo kmetijstvo razvijali za to obvoznic. Opozoril je tudi na izredno slabo materialno stanje ostarelih kmetov, ki so oddali zemljo, preje-

Ivan Ilc iz KS Velike Lašče je med drugim opozoril na dejstvo, da razpolagajo usmerjeni kmetije z ozirom na razpoložljivo mehanizacijo z razmeroma malo zemlje, po drugi strani pa z neobdelanimi kmetijskimi površinami razpolagajo »nekmetje«. Opozoril je tudi na dosledno izvajanje zakona o dedovanju, saj je v nasprotnem pričakovati marsikje prepad kmetij. Še do konca leta je potrebno ugotoviti, kdo bo obdeloval 63 ha tako

jonov v letošnjem letu – vodijo v ekstenzivno proizvodnjo brez jasnih usmeritev. Neobhodno si je treba prav v okviru SZDL prizadevati za izenačitev položaja kmetijstva v odnosu na druge panoge. Izrazil je zaskrbljenost nad usodo Gmajnic (predvidena varianta razširitve se ne upošteva) pa tudi nad izredno slabim položajem delavca v družbenem kmetijstvu, ko bi morali poseči glede njegovo sedaj preslabo ovrednoteno delo.

Bine Otorepec iz Ljubljanskih mlekarn je še posebej poudaril vlogo kmetijstva v pogledu preskrbe pa tudi v razvoju drugih panog v industriji in nenavsezadnje tudi turizma. Zavzel se je za večjo skrb ohranjanja kmetijskih zemljišč v občini, čemur pa po njegovem mnenju dolgoročni dokumenti ne namenijo dovolj pozornosti. Opozoril je tudi na ponekje ne povsem urejene odnose med kmeti, zadrugami in OZD s področja kmetijstva, katerih cilj pa bi morala biti pridelava več in cenejšega pridelka za trg.

Jože Setnikar s Črnega vrha je opozoril na nekater težave s katerimi se še vedno srečujejo višinski kmetje (zahtevnejša tehnologije, večje obremenitve). Še posebej pa je izpostavil problem nezadovoljivo urejenega zdravstvenega zavarovanja, ko je treba za vsakega člana družine plačati enotni prispevek, ki pa je v primerjavi s prej mnogo višji. Za petčlansko družino znese zdravstveno zavarovanje na leto 30 starih milijonov, kar je veliko. to je bil v zadnjem času razlog mnogih mlajših kmetov, da so zapustili kmetije. Jože Andraščec s TOZD Posestva – obrat Kozarje je podčrtal, da zaščita kmetijskih površin ni in ne sme biti samo stvar in skrb kmetijskih organizacij, več posluha za načrtno pozidavo morajo imeti tudi urbani. Zavzel se je tudi za bolj izenačen položaj delavca v kmetijstvu v odnosu na druge panoge, saj je kmetijski delavec še vse preveč zapostavljen. Alojz Kušar iz Notranjih Goric smatra, da bi lahko na obstoječi kmetijski zemlji več pridelali, vendar je to proizvodnjo potrebno stimulirati. To pa terja od vseh nosilcev razvoja resnejši pristop. Razpravljaj

Pobuda predsedstva občinskega sindikalnega sveta

Tako na zasedanju občinske skupščine kot tudi na tej sekciji socialistične zveze, je bila podana naslednja pobuda občinskih sindikatov.

Predlagamo, da skupina delegatov za zbor združenega dela v skupščini SRS le-to seznanj z zaključki sekcije in težko problematiko Ljubljanskih mlekarn – TOZD Posestva, z zahtevo, da se ta problematika uvrsti na dnevni red republiške skupščine.

majo pa po 600 starih tisočakov preživnine. Jule Planinc prav tako iz OK ZKS je izrazil vso pohvalo delavcem v kmetijstvu, saj so ob velikih težavah prispevali mnogo k zagotavljeni preskrbi. Tudi v prihodnje je potrebno podpirati organizirano družbeno proizvodnjo, neumestno bi bilo zatorej vsakršno zmanjševanje osnovne črede. Po njegovem mnenju bi morala sekcija dati izhodišča za nadaljnji razvoj kmetijstva. V planih je nujno potrebno opredeliti kje bodo kmetijska zemljišča, tam kjer ni interesa, pa ob možnostih tudi misliti na pogozdovanje. Kmetijska zemlja v lasti nekmetov, pa ni obdelana naj se maksimalno obdavči oziroma da tistemu, ki jo je prepravljen obdelovati.

V sami razpravi je bilo danih še nekaj predlogov, podana pa je bilo tudi poročilo o vlogi kmečke žene o čemer bomo več zapisali v naslednji številki glasila. Zaključke sekcije bo obdelala posebna delovna skupina in z njimi seznanila tako krajevne organizacije SZDL kot tudi RK SZDL ter nosilce razvoja kmetijstva v občini.

Trnovska jara kača se še vije...

V zadnjem tednu pred izidom naše zadnje številke je prišlo v trnovski soseski, pri dogovarjanju o ceni bloka E oziroma ceni kvadratnega metra stanovanjske površine v njem. Najprej so namreč pri Zilu izračunali povsem nove cene, ki so jih dobili z upoštevanjem vseh meril in pravil. Te cene so se gibale oziroma se gibljejo med 68.269 dinarjev do 71.355 dinarjev. Soinvestitorji so na skoraj tistem sestanku minuli četrtek ponudili višje cene od teh – od 91.315 do 97.000 dinarjev – na katere pa gradbinci ne pristanejo, SCT namreč trdi, da bi imela delovna organizacija pri taki ceni, z blokom E 250 milijonov dinarjev izgube. Če na te cene tudi kasneje ne bi pristali – do srede meseca oktobra – bo vso stvar prevzela administracija in mestni izvršni svet.

● V prvem nizu je sprejeta kompromisna končna vselitvena cena 91.315 dinarjev, v drugem 93.417 dinarjev, v tretjem 93.749 dinarjev in v četrtem 97.000 dinarjev.

Soinvestitorji so se o taki kompromisni ceni, s katero soglašajo zdaj tudi Zil, podpirajo pa jo tudi strokovne službe mestnega izvršnega sveta – z njimi so se o njej soinvestitorji dogovarjali – odločili zato, da bi v bistvu tako oni na eni kot izvajalci na drugi strani, »požrli« del inflacije, ki je bila v času gradnje zelo visoka. Seveda pa so na sestanku tudi dokazali, da jim na take kompromise prazvaprov ne bi bilo treba pristajati, saj so 85 odstotkov predvideva vrednosti stanovanj porav-

nali že do decembra lani, ko so bila stanovanja na prostem tržišču manj kot 70.000 dinarjev za kvadratni meter. To pomeni, da bi s tistim denarjem lahko svoje stanovanje kar kupili na prostem tržišču in ga ne bi zaupali usmerjeni stanovanjski graditvi. Tudi če stanovanja ne bi kupili, bi lahko denar naložili v banko in po veljavni obrestni meri prihranili toliko, da bi zdaj brez večjih težav plačali ceno, ki jo gradbinci zahtevajo.

SCT-jevo trditev, da metodologija ne predvideva revalorizacije soinvestitorskega dinarja, so soinvestitorji takoj ovrgli in poudarili da, kdorkoli je že njihov denar imel, z njim ni dobro gospodaril. Ne morejo se tudi strinjati z gradbinci, da se bo SCT-jev denar oziroma denar njihovih delavcev »pretočil« v zasebne žepce in da soinvestitorji hočejo SCT-jevim delavcem odtegniti dohodek, so to sestavljali družbenega dogovora in metodologije za izračun cene stanovanj. To metodologijo pa so poznali tudi gradbinci predno so začeli zidati sosesko in bi pač morali vedeti, kaj jih čaka. Soinvestitorji so ob tem še navrgli vprašanje, če so morda pri SCT-ju računali, da jim metodologije, kakršna je v veljavi, ne bo treba upoštevati? Kakorkoli že, soinvestitorji imajo zdaj v svojih prizadevanjih celotno podporo in čakajo na zadnji korak, ki ga mora narediti SCT.

In naj še povemo, da so soinvestitorji ponujeno kompromisno ceno sprejeli le z enim vzdržanim glasom, čeprav se bo o tem, ali jo je pripravljen plačati, odločal vsak posameznik, ko bo podpisoval z Zilom aneks k pogodbi.

Iz velikih dni boja za naše življenje

Prvi začetki ljudske oblasti

Leto 1985, ko praznujemo 40. obletnico osvoboditve se počasi, pa vendarle zanesljivo preveša v naslednje leto, od katerega nas ločijo še slabi trije meseci. V naših prispevkih smo spremljali to leto zaključnih bojev in končne zmage. Zato se danes pomudimo v času, ko pa je bila grmada nalog in pričetek novega, boljše-ga življenja.

Ne morem pozabiti, kako mi je pred nedavnim rekla neka aktivistka. »Vojna je veliko gnojno rano le zarezala, gnoj pa je še dolgo tekkel!« In še kako prav je imela.

Vrnimo se štirideset let nazaj, v čas jeseni 1945. Osvobodilna fronta je predstavljala močno revolucionarno avantgardo skupaj s KP in SKOJ. Pred njimi so bile važne naloge. K revolucionarni preobrazbi slovenske družbe je sodila ljudska oblast. Vse te osnovne oblike je OF vsebovala že v času NOB, saj se je razvila do povsem izdelanega sistema, ki je segal od oblastvenih organov slovenskega narodno osvobodilnega sveta, pa vse do njegove baze, krajevnih narodno-osvobodilnih odborov.

Ta široka mreža organov ljudske oblasti, ki se je utrjevala in zorila polna štiri leta je bila le izraz hotenja slovenskih ljudskih množic. Oblast je bila v rokah

tistega dela slovenske družbe, ki se je za te nove in pravičnejše družbene odnose tudi borila.

Ljudska oblast je v času trdega boja neprestano sproti izvajala socialne ukrepe in uveljavljala široko demokracijo, kar je obenem pomenilo strogo budnost nad vsemi narodnimi izdajalci in okupatorjevimi pomagači, ki so še poskušali načeti svobodo. Oborožene sile jugoslovanskih narodov so varovale državne meje in uničevale poslednje ostanke narodnih sovražnikov.

Ne smemo še mimo izredno pomembnega momenta, ki se je teh jesenskih mesecih pred štiridesetimi leti pričel v celoti izražati.

Slovenska družba je nedvomno doživela veliko spremembo v družbi in politični podobi, ne smemo pa mimo novega duhovnega in kulturnega izraza.

Slovenski narod se je uspel otresti grenkih sledov preteklosti, ki niso dopuščali svojega zorenja kulture, neprestano so nam vsiljevali tuj jezik in tujo kulturo. Geslo osvobodilnega gibanja, da smo iz »naroda hlapcev postali narod junakov« je pravilno in ima globoko vsebino.

Dobili smo svojo lastno slavno polpreteklost, katere pa ne smemo nikdar pozabiti in niti za hipec zanemariti.

PRIPRAVILA: MOJCA ČERNE